អន្តរប្សិ៍

សម្លេងខ្មែរនៅបរទេស

ការវិភាគ

របស់ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិត ហុក-សាវណ្ណ ក្រោមប្រធានបទ ចម្លើយទៅនឹងសំនួររបស់ពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរ ដែលចង់ដឹងការពិត អំពីអបីយ៍ជំនឿផ្សេងៗនៅកម្ពុជាដូចជា សម្តេចជួន-ណាតដឹងជាតិនៅទូលព្រះរាជាជាដើម ។

website: www.hoksavann.org

ថ្ងៃទី៧ ធ្នូ ២០០៧

មានពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរជាច្រើន ដែលចង់ដឹងការពិត អំពីការបង្កើតជំនឿផ្សេងៗរបស់ខ្មែរខ្លះនៅប្រទេសកម្ពុជា ដូចជាសម្តេចជួន-ណាតដឹងជាតិជាដើម តើត្រឹមត្រូវតាមការពិតរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនាឬទេ ?

ដោយចង់រក្សាតម្លៃរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា យើងសូមឆ្លើយទៅនឹងសំនួរខាងលើនេះ ដោយយោលទៅតាមព្រះពុទ្ធដីកា និងដោយចិត្តបរិសុទ្ធ គ្មានបំណងបំផ្លាញផលប្រយោជន៍របស់ជនណាឡើយ ។

ជំនឿត្រឹមត្រូវរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា គឺជំនឿលើកម្មផល ។ ជំនឿប្រាសចាកការពិតនាំឲ្យមានវិបត្តិឧបាសក-ឧបាសិកា ដូចជាវិបត្តិទីបីនៃវិបត្តិទាំងប្រាំគឺ កោតុហលោ មង្គលិកោ ហោតិ ប្រែថា ឧបាសកប្រកបដោយមង្គលភ្ញាក់ផ្អើល ។ គឺមានជំនឿទៅលើហេតុការណ៍ណាមួយ ដែលប្រាសចាកដោយការពិត ដោយគេប្រឌិតឡើង ដើម្បីគោលដៅអ្វីមួយ មានដើម្បីសក្ការៈ និងដើម្បីគោលដៅនយោបាយ ដោយមធ្យោបាយដែលយកមកប្រើស្របទៅតាមជំនឿរបស់ខ្មែរ ។

ក្នុងកាលាមសូត្រ ព្រះពុទ្ធសំដែងកុំឲ្យជឿតាមអាការៈ១០យ៉ាង មានមិនឲ្យប្រកាន់ជឿដោយឮតាមគ្នា ដោយការនឹកស្មាន ដោយការសន្និដ្ឋាន គឺដោយការចូលចិត្តតាមអាការៈខាងក្រៅជាដើមឡើយ ។ ប៉ុន្តែមុននឹងជឿជាយ៉ាងណា ត្រូវពិនិត្យពិចារណា និងធ្វើការពិសោធន៍ឲ្យបានល្អិតល្អន់ជាមុនសិន ។ យ៉ាងណាមិញ ពុទ្ធសាសនិកជនខ្មែរបើឮការ

ឃោសនារឿងអ្វីមួយ កុំអាលជឿមុនពិចារណារកការពិត បើមិនទាន់ច្បាស់ខ្លួនឯងទេ គួររកជំនួយ ដោយសាកសួរអ្នកចេះដឹងព្រះពុទ្ធសាសនាច្បាស់លាស់ ព្រោះជំនឿខុស អនុវត្តខុស នាំឲ្យខូចប្រយោជន៍ មាននាំឲ្យខាតបង់ទ្រព្យសម្បត្តិជាដើម ។ ពេលនេះ យើងលើកយកតែអបិយជំនឿខ្លះនាំឲ្យខូចប្រយោជន៍សាធារណជន និងនាំឲ្យខូចតម្លៃ របស់ព្រះពុទ្ធសាសនាមករៀបរាប់ដូចតទៅនេះ ៖

មុននឹងលើកយកបញ្ហាសម្ដេចជួន-ណាតដឹងជាតិនៅទូលព្រះរាជា យើងសូមលើក យករឿងរ៉ាវជាអបិយជំនឿខ្លះដែលបានកើតឡើង ហើយឥឡូវនេះបានបាត់បង់ទៅវិញ ហើយ ។

គ្រួសារខ្មែរមួយនៅប្រទេសកម្ពុជា បានឃោសនាអំពីកូនគោរបស់ខ្លួនដែលទើបនឹ ងកើតថាជាព្រះគោ ដោយគោនោះកើតមកគ្មានដុះរោម ។ អ្នកស្រុកខ្លះជឿបាននាំគ្នាទៅ ថ្វាយបង្គំសុំសេចក្ដីសុខ មានអ្នកខ្លះត្រងយកទឹកនោមកូនគោនោះទៅធ្វើជាថ្នាំ ។ អ្នក ម្ចាស់គោក៏បានលាភសក្ការៈខ្លះ ។ សេចក្ដីពិត កូនគោដែលគ្មានរោមនោះ ជាគោមានកា-យសម្បទាពុំគ្រប់គ្រាន់ ចាត់ជាគោអភ័ព្វ ជាគោពិការ ដែលយូរៗមានមួយជាការធម្មតា ពុំមែនចម្លែកអ្វីឡើយ ពុំគួរជឿថាជាអ្នកមានបុណ្យឡើយ ។

មួយទៀត ព្រះគោព្រះកែវ គឺជារឿងមួយដែលគេតែងក្នុងសម័យលង្វែក ពេលដែ លសៀមចូលមកឈ្លានពានប្រទេសកម្ពុជា ។ ព្រះគោជាតំណាងគម្ពីរក្បួនច្បាប់របស់ខ្មែរ ដែលសៀមប្រមូលយកទៅ ។ ឯព្រះកែវ ជាតំណាងអ្នកប្រាជ្ញខ្មែរ ដែលសៀមនាំយក ទៅ ។ ព្រោះសៀមចង់បានគម្ពីរក្បួនច្បាប់និងអ្នកប្រាជ្ញខ្មែរ ដើម្បីយកទៅជួយអភិវឌ្ឍន៍ ប្រទេសគេឲ្យលូតលាស់ចំរើន ។ មិនយូរប៉ុន្មានជំនឿនេះបានសាបរលាបទៅវិញ ប៉ុន្តែ អ្នកស្រុកខ្លះបានខាតបង់ទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយផ្ដល់ឲ្យអ្នកម្ចាស់កូនគោដោយសារជំនឿ ខុស ។

រឿងលោកតាល្ងង់អាយុវែង ជារឿងមួយដែលលោកតាចាស់ម្នាក់នៅប្រទេសកម្ពុ-ជា បានតាំងខ្លួនឯងថា តាល្ងង់អាយុវែង ហើយបើអ្នកណាជឿគាត់ អ្នកនោះនឹងបានសេ ចក្ដីសុខ ។ គាត់និយាយថា គាត់តែងតែទាក់ទងជាមួយព្រះឥន្ទ បើគាត់ចង់ដឹងអ្វីមួយ តែងតែសួរព្រះឥន្ទ ។ មានអ្នកជឿខ្លះនាំគ្នាទៅសុំសេចក្ដីសុខពីគាត់ ដោយយកវត្ថុផ្សេងៗ និងប្រាក់ខ្លះទៅជូនគាត់ ឲ្យគាត់សូត្រធម៌ជូនពរ ។ លាភសក្ការៈក៏កើតឡើងដល់គាត់យ៉ាង ច្រើន រហូតគាត់ធ្វើបានប្រាសាទនិងផ្ទះជាច្រើនខ្នង ។ ក្រោយមកបានត្រូវសាបទៅវិញ ប៉ុន្តែធ្វើឲ្យអ្នកជឿ ជាពិសេសអ្នកជឿច្រើននៅបរទេស ត្រូវចំណាយប្រាក់ជាច្រើន ។ សូ មពិនិត្យមើលអ្នកជឿ គាត់បានប្រាប់ថាគាត់ជាមនុស្សល្ងង់ ហេតុអ្វីបានជាជឿមនុស្សល្ង ង់ តើមនុស្សល្ងង់អាចជួយអ្វីបាន ? ព្រះពុទ្ធសំដែងថា សេចក្ដីសុខទុក្ខចំរើនវិនាសត្រូវ ស្ថិតនៅលើអំពើរបស់ខ្លួន បើចង់បានសេចក្ដីសុខត្រូវសាងល្អ ពុំអាចសុំសេចក្ដីសុខពី

អ្នកឯទៃ ដូចពីតាល្ងង់បានឡើយ ។

មានបុរសម្នាក់តាំងខ្លួនជាតាបស នៅម៉ុំច្បារអំពៅបាននិយាយថា បើគេយកវត្ថុផ្សេងៗទៅកប់ក្នុងដីបានចំនួនពីរបីឆ្នាំ នឹងក្លាយជាមាស ។ មានខ្មែរខ្លះ ជាពិសេសខ្មែរនៅបរទេស ដោយឃើញការឃោសនាតាមរយៈវីដេអូ ដោយចង់បានមាស ក៏យកវត្ថុផ្សេងៗតាមការតម្រូវរបស់គាត់ ទៅកប់ក្នុងដី ។ លុះគ្រប់ឆ្នាំតាមការកំណត់ ក៏ទៅគាស់មើលមិនឃើញមាស ឃើញតែវត្ថុនោះក្លាយជាចំណីដី សូម្បីសារមន្ទីរដែលបុរសនោះបានឲ្យគេកសាងពីដី ក៏ត្រូវរបេះបាក់ស្រុតហើយរលំ ។ ទំរាំតែដឹងថាខ្លួនជឿខុស បានត្រូវចំណាយអស់ប្រាក់ជាច្រើន ទីបំផុតបុរសតាំងខ្លួនជាតាបសនោះ ប្រមូលបានប្រាក់ជាច្រើន ហើយរត់គេចខ្លួនបាត់ទៅ ។ នេះជាជំនឿខុស ដោយមិនបានពិចារណាថា តើវត្ថុផ្សេងៗដូចជាល្ពៅ, គ្រឿងធ្វើពីឈើជាដើម កប់ទៅអាចក្លាយជាមាសបានឬទេ ?

មានបុរសម្នាក់នៅកម្ពុជា តាំងខ្លួនថាព្រះពុទ្ធមកចូលរូប ។ ក្នុងភទ្ទកប្បមានព្រះពុទ្ធត្រាស់៥ព្រះអង្គ គឺព្រះពុទ្ធព្រះនាមព្រះកកុសន្ធោ, ព្រះកោនាគមនោ, ព្រះកស្សបោ, ព្រះសមណៈគោតម និងព្រះសិអារ្យមេត្រីយ៍ ដែលនឹងបានត្រាស់ក្នុងពេលខាងមុខ ។ នៅពេលបុរសនោះចូលរូប ព្រះពុទ្ធព្រះនាមព្រះកកុសន្ធោបាននិយាយទៅកាន់ព្រះពុទ្ធត្រាស់ក្រោយមកទៀតថា លោកប្អូនដូចលោកប្អូនព្រះពុទ្ធកោនាគមនោជាដើម ។ ពុំអាចជាការពិតដូច្នេះឡើយ ព្រោះព្រះពុទ្ធបានរលត់ខន្ធបរិនិព្វានហើយ មិនត្រឡប់មកភពថ្មីទៀតឡើយ គឺពុំមានព្រះវិញ្ញាណមកសណ្ឋិត ឬមកចូលរូប ដូចជាបិសាចដូច្នេះឡើយ ។

អំពីសម្តេចជួន-ណាតដឹងជាតិនៅទូលព្រះរាជា ។ តទៅនេះជាការរៀបរាប់ជាពិសេសអំពីបញ្ហាសម្តេចជួន-ណាតដឹងជាតិនៅទូលព្រះរាជា ដោយយោលទៅតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធ និងយោលទៅតាមការស្រាវជ្រាវសាកសួរយកពត៌មាន រៀបរាប់ដោយសុទ្ធចិត្ត ដើម្បីរក្សាការពារតម្លៃរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា សំរាប់ពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរយកទៅពិចារណា បើមានការខុសឆ្គង សូមអត់ទោស ។

បុរសម្នាក់ឈ្មោះ ធាន-វុទ្ធី អាយុ៣១ឆ្នាំក្នុងឆ្នាំ២០០៧នេះ បានកសាងវត្តទូលព្រះរាជា ឃុំពោបាន ស្រុកកោះធំ ខេត្តកណ្តាល ប្រទេសកម្ពុជា ។ លោក ធាន-វុទ្ធី មិនបានបួសទេ នៅជាគ្រហស្ថ ស្លៀកសពាក់ស ហើយទុកសក់ដូចគ្រហស្ថធម្មតា ។ សព្វថ្ងៃនៅក្នុងវត្ត មានព្រះសង្ឃជាង២០អង្គ ដែលបំបួសដោយលោកធាន-វុទ្ធី ។ ដោយឆ្លើយតបទៅនឹងសំនួរ ដែលគេចង់ដឹងអំពីភាពខុសប្រក្រតី ដែលគ្រហស្ថបំបួសព្រះសង្ឃ លោកធាន-វុទ្ធីឆ្លើយថា គាត់ជាអ្នកមានបុណ្យ គាត់បានសំរេចធម៌ជាន់ខ្ពស់ គ្មានព្រះសង្ឃណាអាចធ្វើឧបជ្ឈាយ៍គាត់បានទេ គាត់អាចបំបួសព្រះសង្ឃបាន ។ នេះជាសំដីរបស់អ្នកដែលគាំទ្រគាត់និយាយប្រាប់ ។ សូមពុទ្ធបរិស័ទទាំងឡាយពិចារណាមើល តើមានអ្នកជំនាញការខាងព្រះពុទ្ធសាសនា ឬគណៈកម្មការឯកទេសខាងព្រះពុទ្ធសាសនាឲ្យ

តម្លៃថា គាត់ជាអ្នកមានបុណ្យ បានសម្រេចធម៌ជាន់ខ្ពស់ពិតមែន ក្រៅពីការឲ្យតម្លៃតែខ្លួនគាត់ ។ មួយទៀតគ្រហស្ថជាហីនភេទ ពុំអាចបំបួសព្រះសង្ឃជាឧត្តមភេទបានឡើយ គឺផ្ទុយនឹងពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ ។ គ្រឿងអលង្ការមាសពេជ្រខ្លះ ថាជាកែវមុនីជោតិ ដូចជាចិញ្ចៀន បន្តោងក កងដៃ និងគ្រឿងអលង្ការផ្សេងៗទៀតជាច្រើន បានយកមកលក់ពាសពេញនៅបរទេស ។ អ្នកដែលយកមកលក់នេះអះអាងថា បានមកពីទូលព្រះរាជា ។ គ្រឿងអលង្ការទាំងនោះមានតម្លៃរាប់រយដុល្លារ ។ អ្នកលក់បានឃោសនាថា កែវមុនីជោតិនេះសក្តិសិទ្ធិណាស់ អ្នកណាជាវនឹងបានសុខចំរើន ព្រោះគ្រឿងទាំងនោះពុំមែនកើតឡើងដោយធម្មតាទេ គឺកើតឡើងដោយព្រះអង្គម្ចាស់ ធាន-វុទ្ធី យកមកពីភ្នំ ។ សូមពុទ្ធបរិស័ទទាំងឡាយពិចារណា តើគ្រឿងអលង្ការទាំងនោះពិតជាបានមកពីភ្នំ ឬពួកទេវតាប្រ-ទានឲ្យគាត់ តើគួរជឿបានឬទេ ? តើភ្នំឯណាដែលមានគ្រឿងអលង្ការទាំងនោះ ហេតុដូចម្តេចបានជាអ្នកដទៃទៀតមិនឃើញ ? អ្នកជំនាញការខាងគ្រឿងអលង្ការអាចពិនិត្យមើល នឹងដឹងការពិតថា ជាគ្រឿងអលង្ការពិតមកពីភ្នំ ឬជាគ្រឿងអលង្ការគេក្រឡៃច្នៃនៅភ្នំពេញ ឬនៅសហរដ្ឋអាមេរិក ? ពាក្យឃោសនាថា ពាក់ទៅបានសុខចំរើន ជាពាក្យមិនស្របតាមន័យរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនាឡើយ ព្រោះព្រះពុទ្ធពុំដែលសំដែងថា វត្ថុផ្សេងៗមានគ្រឿងអលង្ការនេះជាដើម ថាឲ្យសុខដល់មនុស្ស ក្រៅពីអំពើល្អរបស់ខ្លួនឡើយ ។ នេះជាការឃោសនានាំឲ្យពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរភ័ន្តច្រឡំ ។ ចំពោះបញ្ហាថា ប្រាក់ដែលបានមកពីការលក់ដូរ គឺយកទៅកសាងកុដិ ព្រះវិហារ និងព្រះពុទ្ធរូបយ៉ាងធំៗ ដើម្បីឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាលូតលាស់ចំរើនទេតើ ។ គេឃើញមានការកសាងដូច្នេះមែន ប៉ុន្តែចំនួនប្រាក់ផ្សេងពីនេះ ដែលមិនបានយកទៅកសាង គ្មានគណៈកម្មការណាពិនិត្យឲ្យដឹងការពិតឡើយ ។

គេឃើញរូបលោក ធាន-វុទ្ធី ផ្តិតភ្ជាប់ជាមួយព្រះឆាយាលក្ខណ៍សម្តេចជួន-ណាត ដែលគេយកមកផ្សាយនៅបរទេស ។ ត្រង់ថាគាត់ពីដើមជាសម្តេចជួន-ណាត ឬពុំមែនការពិតទេនោះ គ្មានអ្នកជំនាញការខាងព្រះពុទ្ធសាសនាណាថាទេ ក្រៅពីខ្លួនគាត់ថាខ្លួនគាត់ ។ ឥឡូវនេះគេឃើញរូបមួយប្លែកទៀត គឺរូបលោក ធាន-វុទ្ធី ដាក់ចំកណ្តាលព្រះពុទ្ធរូបទាំង៩ព្រះអង្គ ដែលជាសញ្ញាបញ្ជាក់ថា ខ្លួនគាត់ជាព្រះសិអារ្យមេត្រីយ៍ ។ សូមបញ្ជាក់ថា ក្នុងភទ្ទកប្បមានព្រះពុទ្ធត្រាស់៥ព្រះអង្គ ឥឡូវនេះបានត្រាស់៤ព្រះអង្គហើយ នៅសល់មួយព្រះអង្គទៀតនឹងត្រាស់នៅពេលខាងមុខ គឺព្រះសិអារ្យមេត្រីយ៍ ដែលគេដាក់រូបលោក ធាន-វុទ្ធី នៅចំកណ្តាលនេះឯង ។ បើតាមរូបភាពដែលគេយកមកផ្សាយនៅបរទេសនេះបញ្ជាក់ថា ឆាកទីមួយ គឺលោកធាន-វុទ្ធីជាសម្តេចជួន-ណាត ឥឡូវឆាកនេះជិតសាបហើយ ក៏បង្កើតឆាកមួយទៀត គឺលោកជាព្រះសិអារ្យមេត្រីយ៍ ។

បើយោងតាមព្រះពុទ្ធសាសនាផ្នែកសមោធាន៨យ៉ាង ដែលអាចទៅជាព្រះពោធិ-

សត្វបាន គឺក្នុងអត្តភាពបច្ចុប្បន្នអាចសំរេចជាព្រះអរហន្ត, បានជួបនឹងព្រះពុទ្ធអង្គណាមួយ, បានបួសក្នុងសាសនាព្រះពុទ្ធជាដើម ដូចជាព្រះសុមេធតាបសមានទំនាយពីព្រះពុទ្ធថា តាបសនេះនៅអនាគតនឹងបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមព្រះសមណៈគោត្តម ។ ដូច្នេះលក្ខខណ្ឌនេះ ពុំមានក្នុងលោក ធាន-វុទ្ធី នៅទូលព្រះរាជាឡើយ ។ ប៉ុន្តែមានលោកតាម្នាក់ដែលគាំទ្រទូលព្រះរាជាបានពោលថា លោកធាន-វុទ្ធី ពុំទាន់តាំងខ្លួនជាព្រះសិ-អារ្យមេត្រីយ៍នៅឡើយទេ បើមានរូបភាពបែបនេះពុំមែនចេញពីគាត់ឡើយ ។

អំពីការឃោសនាបុណ្យកឋិននៅបរទេសយកទៅទូលព្រះរាជា បើតាមអ្នកផ្សាយរកអ្នកដើមបុណ្យកឋិនឆ្នាំ២០០៧នេះនិយាយថា គេរកបាន៥ពាន់ត្រៃទៅ១ម៉ឺនត្រៃ២០០ ដុល្លារ ។ អ្នកឃោសនាបាននិយាយថា បើបងប្អូនណាបានទទួលធ្វើបុណ្យកឋិន នឹងបានបុណ្យទាន់ហន់ ហើយនិងបានជួបព្រះសិអារ្យមេត្រីយ៍ ព្រោះលោកធាន-វុទ្ធី ជាតួអង្គព្រះសិអារ្យមេត្រីយ៍ ។ យើងពុំប្រឆាំងនឹងការធ្វើបុណ្យកឋិនទេ ប៉ុន្តែយើងមិនយល់ស្របចំពោះការឃោសនារបៀបនេះ ព្រោះជារឿងពុំពិត នាំឲ្យពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរភ័ន្តច្រឡំខូចតម្លៃព្រះពុទ្ធសាសនា បើនិយាយបែបនេះមែន ។

បញ្ហាមួយអំពីការក្រាលគ្រងបុណ្យកឋិននេះ បើគាត់ក្រាលគ្រងកឋិនដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រគេនព្រះសង្ឃឲ្យក្រាលកឋិនក្តី មិនឡើងជាកឋិនឡើយ ព្រោះខុសពីវិន័យបញ្ញត្តិរបស់ព្រះពុទ្ធ ។ តាមព្រះវិន័យ មិនថាគ្រហស្ថទេដែលមិនអាចក្រាលគ្រងកឋិន សូម្បីសាមណេរក៏មិនអាចក្រាលគ្រងកឋិនបានឡើយ ។ មួយទៀត បើការបំបួសនោះមិនឡើងជាភិក្ខុ ព្រះសង្ឃទាំងនោះក៏មិនអាចក្រាលឲ្យឡើងជាកឋិនបានឡើយ ។

បញ្ហាមួយទៀត គេមើលវីដេអូដែលថតមកពីទូលព្រះរាជា លោកធាន-វុទ្ធីបានពោលថា ពលរដ្ឋខ្មែរមិនបាច់ព្រួយបារម្ភទេ បន្តិចទៀតអ្នកមានបុណ្យនឹងចេញមក ហើយរបស់ដែលបានបាត់បង់ទៅមានទឹកដីជាដើម នឹងបានមកខ្មែរវិញ ។ បើពាក្យដែលគេប្រាប់នេះ គាត់ពោលពិតមែន នោះគួរឲ្យស្តាយ ព្រោះផ្ទុយពីពាក្យរបស់ព្រះពុទ្ធ គឺព្រះពុទ្ធសំដែងថា សេចក្តីសំរេចគ្រប់យ៉ាងកើតមកពីសេចក្តីព្យាយាម មិនខ្ជិលច្រអូសដេកចាំសំណាង ។ មិនថាតែដីដែលបាត់បង់ទៅ ដែលមិនត្រូវបានមកខ្មែរវិញ សូម្បីតែទឹកដីក្នុងព្រំដែនបច្ចុប្បន្ននេះ ប្រទេសទាំងពីរកំពុងតែរំកិលចូលមកដីខ្មែរជាបន្តមកទៀត ។

ចំពោះបញ្ហាទូលព្រះរាជានេះ ក្រសួងធម្មការនិងក្រសួងសង្ឃរាជគ្មានប្រតិកម្មអ្វីទាំងអស់ ។ យើងយល់ថា មានអ្នកធំជាន់ខ្ពស់នៅពីក្រោយ បើទោះបីគេដឹងថាមានការខុសឆ្គងខ្លះតាមផ្លូវព្រះពុទ្ធសាសនា ក៏គេត្រូវតែបិទភ្នែក ព្រោះវាមានប្រយោជន៍បែបណាមួយ ។ ចំពោះយើងវិញ យើងចង់ឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាលូតលាស់ចំរើនក្នុងភាពបរិសុទ្ធ ។ មួយទៀត យើងមិនយល់ស្របធ្វើសំណង់តាមព្រះឥន្ទប្រាប់ ឬតាមគំនិតខ្លួន ផ្ទុយពីពុទ្ធប្រវត្តិនិងស្ថាបត្យកម្មខ្មែរ ដែលធ្វើឲ្យបច្ច័យដែលគេបូជាទៅជាគ្មានន័យ ។៚